

SVENSKA JUDOFÖRBUNDETS BESTÄMMELSER FÖR DAN-GRADER

Fastställda av
Svenska Judoförbundets
Förbundsstyrelse
den 19 november 2012
att gälla från och med
den 1 januari 2013

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	4
2	ALLMÄNNA REGLER	5
2.1	Dan-grader och bältesfärger	5
2.2	Utfärdande	5
2.3	Utlysande	5
2.4	Avgift	6
2.5	Ansökan	6
2.6	Examensbevis	6
2.7	Registrering	7
2.8	Möjlighet att erhålla grader i andra länder	7
2.9	Möjlighet för personer från andra länder att erhålla grader i Sverige	7
3	BEHÖRIGHETSKRAV	8
3.1	Allmänt	8
3.2	Minimiålder	8
3.3	Väntetider	9
4	EXAMENSALTERNATIV OCH BEDÖMNINGSGRUNDER	10
4.1	Allmänt	10
4.2	Delmoment	10
4.2.1	Randori	10
4.2.2	Kata	10
4.2.3	Judoteknik	12
4.2.4	Specialblock	12
4.3	Examensalternativ	12
4.3.1	Tävlingsinriktad examen	12
4.3.2	Teknisk examen	13
4.4	Graderingspoäng	14
4.4.1	Tävlingsresultat (shiai-tävling)	14
4.4.2	Kata-tävling	14
4.4.3	Domare	15
4.5	Riktlinjer för graderna 6 – 8 dan	15
4.5.1	Riktlinjer för 6 Dan	15
4.5.2	Riktlinjer för 7 Dan	17
4.5.3	Riktlinjer för 8 Dan	16
5	POÄNGSÄTTNING I DE OLIKA MOMENTEN	17
5.1	Allmänt	17
5.2	Poängsättning	17
5.2.1	Poängsättning för Tävlingsinriktad examen (tävlande/domare)	17
5.2.2	Poängsättning för Teknisk examen (tränare/övriga)	18
6	EXTRAORDINÄRA FALL	19
6.1	Tävlande i internationell elit	19
6.2	Medicinsk dispens och anpassat program	19
6.2.1	Medicinsk dispens	19
6.2.2	Anpassat program	19
6.3	Hedersgrader	20

6.4	Möjlighet till justering av grad.....	20
6.5	Särskild prövning	21
6.6	Möjlighet för FS att utfärda grader vid särskilda tillfällen.....	21
6.7	Övrigt	22
7.	Bilaga	23
7.1	Allmänna judotekniska grundbegrepp	23
7.2	Sanktionerade tävlingar.....	23

1 INLEDNING

Graderna i judo är indelade i två avdelningar. Dessa kallas *kyû*-grader respektive *dan*-grader. *Kyû*-graderna kommer före *dan*-graderna. *Kyû*-grader utfärdas på klubbnivå av enskilda instruktörer/tränare. *Dan*-grader utfärdas på zon- samt riksnivå av en av Svenska Judoförbundets (SJF) förbundsstyrelse (FS) särskilt utsedd kommitté, Riksgraderings- och katakommittén (RGKK), eller av FS.

Dessa regler omfattar endast *dan*-grader.

Internationella Judo Federationen (IJF) har under 2010 fastställt riktlinjer för Dan-grader ("DAN" ranks and GRADES). Dessa riktlinjer ligger till grund för våra nationella bestämmelser.

Kommentar

Det japanska ordet kyû uttalas [kju:] och översätts vanligen till "klass".

Det japanska ordet dan uttalas [dann] och översätts vanligen till "grad".

Tidigare revisioner

Tidigare revisioner av graderingsbestämmelserna har gjorts 1964 (SJF), 1969 (SJF), 1970 (SBF), 1972 (SBF), 1979 (SBF), 1982 (SBF), 1986 (SBF), 1994 (SJF), 2009 (SJF), 2011(SJF). Fram till och med 1994 års revision omfattade samma bestämmelser både kyû- och dan-grader.

2 ALLMÄNNA REGLER

2.1 Dan-grader och bältesfärger

Antalet *dan*-grader är tio. De är numrerade i stigande ordning från ett till tio och benämns 1 *dan*, 2 *dan* osv. Innehavare av *dan*-grader bär som regel svartbälte till judodräkten. Personer med 6-8 *dan* kan istället för det svarta bältet bära ett bälte med omväxlande med röda och vita sektorer. Personer med 9 och 10 *dan* kan istället för det svarta bältet bära ett rött helfärgat bälte.

Kommentar

I Japan bär man svart bälte till vardags även om man har 6 dan eller högre. Bälten med alternativa färger används endast vid speciella tillfällen. Det är bl.a. uppvisningar och för att visa vem som är sensei/instruktör.

2.2 Utfärdande

Inom SJF kan graderna 1-5 *dan* utfärdas av RGKK eller – i vissa fall (se kapitel 6) – av FS. Graden 6 *dan* kan utfärdas av FS efter förslag av eller i samråd med RGKK. För graden 7 *dan* krävs godkännande av EJU och för 8 *dan* och högre krävs dessutom efter rekommendation av EJU, godkännande av IJF (se stadgar för EJU respektive IJF samt ”DAN” ranks and GRADES fr. IJF).

RGKK får utfärda en grad endast om minst en av de ordinarie eller adjungerade ledamöterna har högre grad än den grad som skall utfärdas. Normalt ska minst tre ledamöter, varav minst två ordinarie närvara vid varje riksexamination. Det ska närvara minst två ledamöter, varav minst en ordinarie, vid varje zonexamination.

Grader som utfärdas av RGKK signeras normalt av RGKK:s ordförande. Grader som utfärdas av FS signeras av förbundsordföranden.

Kommentarer

Graden 7 dan och högre som efter ansökan inte valideras av EJU/IJF blir endast en nationell grad. Detta kan medföra att andra länder inom IJF inte erkänner graden.

RGKK kan, då så är lämpligt eller nödvändigt, adjungera utomstående vid examinationer. I de fall ledamot i RGKK examineras bör förbundsordföranden och/eller utländsk expertis adjungeras. I vissa fall kan dan-grader som utfärdas av RGKK få signeras av adjungerade ledamot. Detta kan vara aktuellt exempelvis då förbundsordföranden eller utländsk expertis adjungerats.

Om ingen ordinarie eller adjungerad ledamot har högre grad än den grad för vilken den aktuella examinationen gäller, kan examinationen få genomföras ändå. RGKK skall i sådana fall göra en preliminär bedömning och sedan lämna rekommendation till FS som får fatta beslut i ärendet. Den aktuella graden utfärdas i sådana fall av FS.

2.3 Utlysande

Examensprov för *dan*-grader ska utlysas via förbundets hemsida eller motsvarande kungörelseorgan inom SJF. Utlysandet ska normalt göras minst tre månader före examenstillfället.

Om examensprov för *dan*-grader ska äga rum i samband med en kurs eller ett läger ska detta framgå av inbjudan till kursen eller lägret.

2.4 Avgift

För att en ansökan om prövning för *dan*-grad ska tas upp till behandling krävs att examensavgift betalas i samband med ansökan. Examensavgiften fastställs varje år av FS. Examensavgiften ska vara betald i god tid före det avsedda examensdatumet. Kvitto på inbetald avgift ska visas upp vid examenstillfället.

Kommentar

Examensavgiften är från och med den 1 januari 2010 fastställd till 1000 kr.

Enligt FS beslut ska betalning av avgiften för deltagande i Dan-graderingar betalas efter erhållen faktura som skickas ut från SJF:s kansli. Blivande examinander uppmanas därför att respektera angiven sista anmälningsdatum på inbjudan och skicka in ansökan samt betala avgiften i god tid.

2.5 Ansökan

Ansökan om att få genomgå prövning för *dan*-grad görs på en särskild blankett.

Ansökningshandlingarna ska innehålla följande:

- Korrekt ifylld ansökningsblankett
- Två nytagna passfotografier, 4x5 cm (namn och personnummer skall skrivas på baksidan)
- Kopior på sidor i judopasset (identitet, klubbtilhörighet, tidigare grader, ev. licenser etc.)
- Lista över poäng erhållna i tävlingar, s.k. "graderingspoäng" (se kapitel 4.6). Listan ska signeras av ansvarig person i klubben.

I förekommande fall ska dessutom bifogas:

- Meritförteckning
- Rekommendationsbrev
- Läkarintyg

Ansökan ska, om inget annat anges i inbjudan till examinationstillfället, normalt skickas till ordföranden i RGKK och vara poststämplad senast 3 veckor före det avsedda examensdatumet.

Kommentar

Ansökan adresseras till RGKK ordförande.

Adressen hittar du på SJF:s hemsida.

Kuvertet märks "Ansökan". Avsändare ska skrivas på kuvertet.

2.6 Examensbevis

Som bevis på att en grad utfärdats ska examinanden få ett kort att sätta i sitt judopass, samt ett diplom. Dessa handlingar ska vara märkta med SJF:s officiella emblem, innehålla examinandens namn och nya gradbeteckning, ort och datum för utfärdandet samt namnteckning av den som utfärdat graden, se punkt 2.2.

Kommentar

För personer som tillhör ett annat lands judoförbund (se kapitel 2.9) kan det vara aktuellt med andra typer av dokument.

2.7 Registrering

RGKK för register över alla *dan*-grader som delats ut inom SJF till SJF:s egna medlemmar. Även grader som erhållits i utlandet efter tillstånd från SJF/RGKK registreras. Grader som erhållits i utlandet utan särskilt tillstånd registreras inte.

2.8 Möjlighet att erhålla grader i andra länder

En person som är medlem i en svensk judoklubb som är ansluten till SJF, måste ha skriftligt tillstånd från SJF/RGKK för att kunna få en ny grad i ett annat land. Grader som erhållits i andra länder utan ett sådant tillstånd är ogiltiga.

Kommentar

Se stadgar för IJF (artikel 23), respektive EJU (artikel 22).

2.9 Möjlighet för personer från andra länder att erhålla grader i Sverige

En person som är medlem i ett annat lands judoförbund måste ha skriftligt tillstånd från det egna förbundet för att få en ny grad inom SJF.

Kommentar

Enligt IJF:s stadgar är alla grader som delas ut officiellt inom ett lands judoförbund till medlemmar inom det egna förbundet godkända inom IJF (under förutsättning att förbundet ifråga är medlem i IJF). EJU har motsvarande regel i sina stadgar.

Det innebär att om en person från ett annat land får en judograd i sitt hemland och sedan flyttar till Sverige, så gäller den judograden även här (under samma förutsättning som ovan). Det finns alltså inget behov att omvandla en sådan "utländsk grad" till en "svensk grad".

Om en person som fått en judograd från ett annat land enligt ovan vill skaffa en ny (högre) grad i Sverige gäller följande:

Om personen i fråga fortfarande är medlem i sitt hemlands judoförbund måste han eller hon skaffa ett skriftligt tillstånd från sitt judoförbund för att kunna få en ny grad i Sverige. Utan ett sådant tillstånd får SJF/RGKK inte dela ut någon grad.

Om person i fråga är medlem i SJF och har varit stadigvarande bosatt i Sverige under minst ett år behöver han eller hon bara styrka sin grad genom ett judopass eller motsvarande handling, eller ett intyg utfärdat på svenska eller engelska (i förekommande fall översatt från originalspråket). För tydlighets skull bör det av intyget framgå personens namn och grad, datum och ort för utfärdandet av graden, samt utfärdarens namn och position inom det egna judoförbundet.

Se stadgar för IJF (artikel 23) respektive EJU (artikel 22).

3 BEHÖRIGHETSKRAV

3.1 Allmänt

Alla medlemmar i klubb ansluten till SJF får om de uppfyller behörighetskraven ansöka för att få avlägga examinationsprov till 1-5 dan-grad. För att erhålla en dan-grad skall examinanden:

- Vara allmänt skötsam (se kommentar nedan).
- Ha uppnått en viss minimiålder (se kapitel 3.2).
- Ha haft sin nuvarande grad en viss, minsta väntetid (se kapitel 3.3).
- Vara medlem i en judoklubb som är ansluten till och har fullgjort sina skyldigheter mot SJF (för undantag, se kapitel 2.9).
- Normalt har kunskaper i judo som svarar mot den sökta graden (för undantag, se kapitel 6).

Utöver dessa krav finns det krav på verksamhet till vissa grader (ex.vis. 6-8 dan).

Vid sidan om de behörighets- och kunskapskrav som ställs för avancemang i graderna ställs även krav på kandidatens karaktär. Personer som i tal eller handling kan anses motarbeta eller skada SJF eller judon som sådan kan - oavsett andra förtjänster – inte tillåtas avancera i graderna. Kandidaten ska vara ett gott föredöme såväl på som utanför judomattan.

3.2 Minimiålder

Den lägsta åldern för varje grad framgår av nedanstående tabell.

Tabell 3.2. Minimiålder för dan-grader

Sökt grad	Minimiålder
1 dan	16 år
2 dan	18 år
3 dan	21 år
4 dan	25 år
5 dan	30 år
6 dan	36 år

Personer med högst 4 dan, som tävlar i landslaget och gör goda resultat i internationella tävlingar, kan få en högre grad tidigare än vad som anges i tabellen ovan. Personer med 5 dan, som tagit medalj på EM, VM eller OS, och som är verksamma som instruktörer/tränare eller som domare kan få 6 dan tidigare än vad som anges av tabellen ovan.

Kommentar

Minimiåldern 16 år för graden 1 dan ska tolkas så att man kan få 1 Dan tidigast det år man fyller 16 år osv.

Se även Internationella Judo Federationen (IJF) riktlinjer för Dan-grader ("DAN" ranks and GRADES) för deras regler om minimiålder.

3.3 Väntetider

Den minsta väntetiden för varje grad framgår av nedanstående tabell.

Tabell 3.3. Väntetider för dan-grader.

Sökt grad	Väntetid
1 dan	1 år med 1 kyû
2 dan	2 år med 1 dan
3 dan	3 år med 2 dan
4 dan	4 år med 3 dan
5 dan	5 år med 4 dan
6 dan	6 år med 5 dan
7 dan	7 år med 6 dan
8 dan	8 år med 7 dan

På samma sätt som anges i kapitel 3.2 gäller att personer med högst 4 dan, som tävlar i landslaget och gör goda resultat i internationella tävlingar, kan få en högre grad tidigare än vad som anges i tabellen ovan. Personer med 5 dan, som tagit medalj på EM, VM eller OS kan få 6 dan tidigare än vad som anges av tabellen ovan om de i övrigt uppfyller riktlinjerna för 6 dan..

Alla icke godkända examinander har 6 månaders väntetid till nästa provförsök.

Kommentar

Väntetiden kan i vissa fall förkortas (se kapitel 6).

4 EXAMENSALTERNATIV OCH BEDÖMNINGSGRUNDER

4.1 Allmänt

Det finns två examensalternativ för Dan-grader, Tävlingsinriktad examen samt Teknisk examen. Tävlingsinriktad examen kan avläggas till 1 – 5 Dan. Teknisk Examen kan avläggas till 1 – 6 dan.

Därutöver är det möjligt för tävlande i internationell elit, samt för personer som gör insatser som befrämjar judoverksamheten att erhålla dan-grader utan att genomgå något examensprov (se kapitel 6).

4.2 Delmoment

Examinationen består av fyra olika delmoment. Randori (både tachi-waza och ne waza), kata, waza (egen judoteknikrepertoar) och specialblock. Specialblocket fullgörs för tävlande/domare genom erövrandet av graderingspoäng (se avsn 4.5.1) före examenstillfället. Tillräckligt med graderingspoäng är en förutsättning för att examinera enligt tävlingsalternativet. För övriga sker examen antingen som tränare (alternativ A) eller via uppvisande av generell teknisk bredd (alternativ B) (se avsn 4.5.).

Inget av de fyra delmomenten är viktigare än de andra utan alla delmoment har lika värde för resultatet om sökande bli godkänd eller underkänns. De tre första delmomenten (randori, kata och waza) i tävlingsinriktad examen och alla fyra delmoment i teknisk examen poängsätts enligt skalan 0 – 5 poäng där poängen 0 innebär att sökande är underkänd och examinationen avbryts. Undantaget är delmoment graderingspoäng för tävlande/domare (se nedan under 5.2.1) samt för de som erövat en del graderingspoäng och avlägger teknisk examen (se nedan under 5.2.2).

4.2.1 Randori

Examinanden ska kunna visa sina praktiska judokunskaper i randori-form. Bland annat bedöms följande punkter:

Shisei, kroppshållning – en upprätt kroppshållning premieras.

Taido, attityd – en positiv, attackvillig judo premieras.

Kôsetsu, skicklighet – förmåga att applicera rätt teknik i rätt ögonblick, variationsrikedom etc.

Bu-ai, standard; styrka – fysisk status.

Kommentar

Detta moment i examinationen bör om möjligt göras kollektivt genom att alla examinander övar/visar randori med varandra, mer eller mindre som ett vanligt träningspass. En lämplig omfattning är ungefär 3-4 omgångar stående (tachi-waza randori) och lika många på golvet (ne-waza randori). Den totala tiden för detta delprov bör inte överstiga en timma.

Det är viktigt att påpeka att nivån måste anpassas till vars och ens ålder och/eller fysiska status. Ingen ska behöva göra sig illa under provet. Avsikten med detta moment är inte att se vem som är starkast, utan att var och en ska kunna visa att han eller hon kan utväxla tekniker med olika personer under realistiska former.

4.2.2 Kata

Examinanden ska kunna demonstrera den eller de *kata* som krävs för respektive grad. Som grund för hur respektive *kata* ska utföras gäller den standard som fastställs av Kodokan och som finns

dokumenterad i böcker och på DVD/video. Vid bedömningen kan smärre avsteg från Kodokan standarden accepteras om sådana avsteg kan motiveras och om de kan anses följa goda judotekniska principer.

Kommentar

Reglerna för poängsättning i samband med kata-tävlingar som IJF har gett ut tillämpas inte i samband med dan-graderingar. De kan dock vara en hjälp att fastställa hur en korrekt utförd kata ska se ut t.ex. i fråga om avstånd och placeringar för Tori och Uke när de utför sin serie.

Tabell 4.3. Kata för dan-grader

Sökt grad	Kata för Tävlingsinriktad examen (tävlande/domare) (de med tillräckligt erövrade graderingspoäng)	Kata för teknisk examen, Alternativ A (tränare/instruktör) och B (övriga)
1 dan	<ul style="list-style-type: none"> • Nage no kata, serie 1-3 <ul style="list-style-type: none"> - Te waza - Koshi waza - Ashi waza 	<ul style="list-style-type: none"> • Nage no kata, serie 1-5
2 dan	<ul style="list-style-type: none"> • Nage no kata 	<ul style="list-style-type: none"> • Nage no kata och • Katame no kata
3 dan	<ul style="list-style-type: none"> • Katame no kata 	<ul style="list-style-type: none"> • Katame no kata och • Kime no kata
4 dan	<ul style="list-style-type: none"> • Kime no kata 	<ul style="list-style-type: none"> • Kime no kata och • Ju no kata
5 dan	<ul style="list-style-type: none"> • Ju no kata och • Kodokan goshin jutsu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ju no kata och • Kodokan goshin jutsu
6 dan		<ul style="list-style-type: none"> • Itsutsu no kata och • Koshiki no kata <p>Alternativt Se nedan under rutan vid *</p>

* Under tidsperioden 1 januari 2013 till och med 31 december 2015 kan istället för Koshiki no kata och Itsutsu no kata två (2) av följande tre kata visas istället. De tre som 2 kata kan väljas ifrån är följande:

- Kime no kata
- Ju no kata
- Kodokan goshin jutsu

Kommentar

IJFs dokument "DAN" ranks and GRADES ligger till grund för ovanstående tabell. För att uppfylla dessa grundläggande krav så att de harmoniserar med övriga medlemsländer inom EJU/IJF behöver kata ingå i en

Dan-examen. Fördelningen i tabellen (avseende teknisk examen) är sådan att en kata som sökande visade upp till nuvarande grad ingår till nästa och en ny kata tillkommer.

Kraven på utförandet och förståelsen av en och samma kata (exempelvis Nage no kata och Katame no kata) blir högre ju högre upp i graderna man kommer. Det är inte säkert att ett visst utförande av Nage no kata som blir godkänt vid examen till 1 dan blir godkänt vid examen till högre grad. Den längre tiden för träning som väntetiden medför ställer högre krav på utförandet vid examinationen ju högre upp i dan-graderna man kommer. För personer med medicinsk dispens (enligt kapitel 6.2.1) är det framförallt förståelsen av kata som är viktigt.

4.2.3 Judoteknik

Examinanden ska kunna demonstrera och förklara sitt eget judoteknikregister (waza).

Följande bedöms:

- Allmänna judotekniska grundbegrepp (främst Teknisk examen alt A Tränare/instruktör)
- Teknisk bredd (främst Teknisk examen alt B övriga)
- Specialteknik (tokui-waza) (främst Tävlingsinriktad examen)

Kommentar

Allmänna judotekniska grundbegrepp

Se bilagan (avsnitt 7) slutet på detta dokument för exempel på allmänna judotekniska grundbegrepp.

Specialteknik (tokui-waza)

Examinanden ska kunna visa specialteknik (tokui-waza) genom att välja ut någon eller några tekniker och visa olika sätt att utföra dessa, exempelvis utgående från olika fattning/greppteknik (kumikata). Olika typer av försvar mot respektive teknik skall förevisas, jämte olika metoder att få teknikerna att fungera trots dessa försvar.

För specialteknik (tokui waza) är kravet på realism större än vad det är för teknisk bredd. Specialteknik skall fungera i praktiken, annars är det inte specialteknik. Detta moment får i vissa fall justeras om sökande främst uppnått kravet på graderingspoäng genom domaruppdrag.

4.2.4 Specialblock

För Tävlingsinriktad examen består specialblocket av graderingspoäng. För teknisk examen består specialblocket på sökandes förmåga att på ett pedagogiskt korrekt sätt visa och lära ut en eller flera tekniker till en tänkt målgrupp (tränare) eller av uppvisandet av en teknisk bredd (övriga). I specialblocket för teknisk examen (både alternativ A och B) ska sökande vara så förberedd att denne kan visa och vid behov svara på frågor på de tekniker som examinatorerna vill se.

Kommentar

Till skillnad mot avsnitt 4.4 judoteknik där sökande själv avgör vad som han eller hon vill visa upp ska i specialblocket för teknisk examen sökande kunna visa och svara på frågor från examinatorerna. Det är examinatorerna som styr innehållet i detta block. Sökande måste därför vara väl förberedd inför detta moment.

4.3 Examensalternativ

4.3.1 Tävlingsinriktad examen

Tävlingsinriktad examen kan avläggas till 1 – 5 dan. Den som önskar avlägga tävlingsinriktad examen ska ha tillräckligt antal graderingspoäng till sökt grad. Av tabellen nedan framgår minsta tillåtna antal graderingspoäng till respektive grad. Dispens från kravet på miniminivån ges inte.

Sökt grad	Minsta antal graderingspoäng för att kunna avlägga tävlingsinriktad examen
1 dan	20 p
2 dan	40 p
3 dan	60 p
4 dan	80 p
5 dan	100 p.

Tävlingsinriktad examen består av fyra delmoment. Randori, Kata, Waza och Graderingspoäng. Graderingspoäng kan samlas antingen som tävlande vid sanktionerade nationella internationella shiai/katatävlingar eller som domare vid dessa tävlingar. Det är möjligt att kombinera poäng som tävlande och domare.

Kommentar

I slutet på detta dokument finns en bilaga med en förteckning över vilka de sanktionerade tävlingarna är.

4.3.2 Teknisk examen

För de som inte tävlar eller är domare eller har som domare eller tävlande samlat ihop tillräckligt med graderingspoäng för att avlägga tävlingsinriktad examen får dessa istället avlägga en teknikinriktad examen. Teknisk examen kan avläggas till 1 – 6 dan (för 6 dan gäller särskilda riktlinjer, se nedan). Teknisk examen kan göras enligt två alternativa vägar (tränare/instruktör samt övriga). Teknisk examen består av fyra delmoment, Randori, Kata, Waza och ett specialblock.

Specialblock Alternativ A (Tränare/instruktörer)

Vid detta alternativ ligger tyngdpunkten i specialblocket på sökandes förmåga att på ett pedagogiskt korrekt sätt visa och lära ut en eller flera tekniker till en tänkt målgrupp ur kraven enligt gällande Kyu-bestämmelser till och med 1 kyu d.v.s. samtliga tekniker. Instruktionen ska ha ett tillräckligt djup och vara anpassad till den tänkta målgruppen. Stor vikt läggs också vid förmågan att analysera tekniken och liknande tekniker avseende likheter och skillnader.

Specialblock Alternativ B (Övriga)

Vid detta alternativ ligger tyngdpunkten i specialblocket på sökandes förmåga att uppvisa teknisk bredd ur kraven enligt gällande Kyu-bestämmelser till och med 1 kyu d.v.s. samtliga tekniker. Examinanden ska kunna utföra de vanligaste kastteknikerna (nage-waza) och de vanligaste kontrollgreppen (katame-waza). Examinanden skall även kunna utföra kombinationer och variationer (renraku henka waza) samt kontringar (kaeshi waza), i såväl stående (tachi waza) som på golvet (ne waza).

Teknikerna ska normalt kunna utföras åt både höger och vänster. Utförandet av alla tekniker ska vara realistiskt. Med detta menas att teknikerna ska kunna fungera i praktiken (dvs i randori och/eller shiai). Examinanden skall normalt även känna till de japanska namnen på de vanligaste teknikerna.

Kommentar

Kraven på utförande, djup och/eller bredd ställs högre för en sökande till exempelvis 5 dan än för en sökande till exempelvis 2 dan.

4.4 Graderingspoäng

För att få avlägga tävlingsinriktad examen ska examinanden ha samlat ihop ett visst antal graderingspoäng på av SJF sanktionerade tävlingar (samt internationella tävlingar) i grenen *shiai* eller *kata* eller som domare. Se bilaga 2 för vilka dessa tävlingar är.

Poängen räknas från grad till grad, d.v.s. poäng som samlats sedan erhållandet av graden 1 kyû kan tillgodoräknas vid examen till 1 Dan, poängen som samlats sedan erhållandet av graden 1 Dan kan tillgodoräknas vid examen till 2 Dan, poängen som samlats sedan erhållandet av graden 2 Dan kan tillgodoräknas vid examen till 3 Dan osv.

När man erhåller ny grad nollställs antalet erhållna graderingspoäng.

Kommentar

Den som tävlat/dömt och samlat ihop en del av de poäng som behövs för Tävlingsinriktad examen kan få tillgodoräkna sig poängen för teknisk examen (se kapitel 5.2.2).

4.4.1 Tävlingsresultat, shiai

Graderingspoäng får endast räknas i kategorierna A (Cadet), Junior och Senior.

Poängen beräknas på följande vis:

Seger över judoka med graden 2 kyû eller högre ger en (1) graderingspoäng.

Poängen ska redovisas i samband med ansökan.

Kommentar

(registrering av "graderingspoäng")

Tävlingsprotokollen ska innehålla namn och grad för varje tävlande. Under tävlingens gång ska tävlingsarrangören föra protokoll på ett sådant sätt att det klart framgår vem som har vunnit mot vem.

Efter tävlingens slut ska tävlingsarrangören se till att protokollen från tävlingen arkiveras på lämpligt sätt. Den tävlande håller själv, tillsammans med lagledningen (inte tävlingsledningen), reda på vunna matcher och räkna ut och notera poängen enligt ovan. Det som ska noteras är datum, tävlingens namn (ev. ort) samt antal poäng.

En ansvarig person i lag- eller klubbledningen signerar poängen.

4.4.2 Tävlingsresultat, kata

Graderingspoäng för kata-tävling får räknas i kategorierna Junior och Senior.

Poängen beräknas på följande vis:

Vid minst fem deltagande par i respektive kata-klass ges 3 poäng för 1:a plats, 2 poäng för 2:a plats och 1 poäng för 3:e plats.

Vid fyra deltagande par ges 2 poäng för 1:a plats och 1 poäng för 2:a plats.

Vid två-tre deltagande par ges 1 poäng för 1:a plats.

Poängen skall redovisas i samband med ansökan.

Kommentar

Poäng får tidigast registreras för kata- tävlingar från och med 1 januari 2011.

Kommentar

(registrering av "graderingspoäng")

Den tävlande håller själv, tillsammans med lagledningen (inte tävlingsledningen), reda på resultatet i tävlingen och räknar ut och noterar poängen utifrån den officiella resultatlistan från tävlingen. Det som ska noteras är datum, tävlingens namn (ev. ort), placering samt antal poäng.

En ansvarig person i lagledningen eller klubbledningen signerar poängen.

4.4.3 Domare

Den som är verksam som domare i *shiai* eller *kata* kan få tillgodoräkna sig graderingspoäng. Poängen beräknas på följande vis:

Domare som dömt i en av SJF sanktionerad tävling eller i en internationell tävling, efter uttagning/godkännande av Riksdomarkommittén (RDK) eller Riksgraderings- och Katakommittéen (RGKK) erhåller en (1) graderingspoäng per tävlingsdag. Se bilaga 2 för vilka dessa tävlingar är. Den som är verksam som domare ska redovisa sin verksamhet och graderingspoäng i samband med ansökan.

Kommentar

Graderingspoäng för domare får tidigast registreras för tävlingar från och med 1 januari 2011.

Kommentar

(registrering av "graderingspoäng")

Domare registrerar domaruppdraget på avsett kort i Judopasset (Domaruppdrag). Genomförd tävling ger en (1) poäng per tävlingsdag, vilket medför att graderingspoäng för domare inte behöver registreras någon annanstans. Graderingspoängen redovisas vid ansökan.

Även domaraspiranter får tillgodoräkna sig graderingspoäng.

Kommentar

Uttagning/godkännande av domare till internationella tävlingar görs i förekommande fall av EJU/IJF efter uttagning/godkännande av RDK eller RGKK.

4.5 Riktlinjer för graderna 6 – 8 dan

IJFs dokument "DAN" ranks and GRADES ligger till grund för dessa riktlinjer, främst till 7 dan och högre.

Kommentar

Se IJFs dokument "DAN" ranks and GRADES s.4 för mer information om kategorier och värderingen av dessa för minimiålder, väntetider och katakunskaper.

4.5.1 Riktlinjer för 6 Dan

För att erhålla 6 Dan krävs gedigna insatser på riksnivå som instruktör/tränare, landslagstränare, domare, kommittéordförande/ledamot, eller arbeta aktivt med någon form av förtroendeuppdrag som sport director eller styrelseordförande/ledamot inom SJF under lång tid. I särskilda fall kan undantag göras från ovanstående.

Examinanden kan i förekommande fall få avlägga examensprov.

Examinanden måste först ha blivit uttagen av RGKK eller FS.

Kommentar

Möjligheten att bevilja undantag från verksamhetskravet bör tillämpas restriktivt.

4.5.2 Riktlinjer för 7 Dan

För att erhålla 7 Dan krävs gedigna insatser på riksnivå som landslagstränare, domare, kommittéordförande/ledamot inom SJF, eller arbeta aktivt med någon form av förtroendeuppdrag som sport director eller styrelseordförande/ledamot inom SJF under lång tid, samt gedigna internationella

insatser sanktionerade av SJF på EJU- eller IJF-nivå. Hit räknas även internationella domaruppdrag. Examinanden måste först ha blivit uttagen av RGKK eller FS.

Kommentar

7 dan valideras av EJU efter ansökan från SJF

4.5.3 Riktlinjer för 8 Dan

För att erhålla 8 Dan krävs gedigna insatser på riksnivå som landslagstränare, domare, kommittéordförande/ledamot inom SJF, eller arbeta aktivt med någon form av förtroendeuppdrag som sport director eller styrelseordförande/ledamot inom SJF under lång tid, samt gedigna internationella insatser sanktionerade av SJF på IJF-nivå. Hit räknas internationella domaruppdrag. Examinanden måste först ha blivit uttagen av RGKK eller FS.

För att erhålla dessa grader krävs gedigna insatser på hög nivå under lång tid. Kandidaten skall bl.a.

- Träna judo regelbundet och ha uppnått en stor skicklighet och kunnighet i och om judo.
- Ha fått fram elever som håller en god standard.
- På olika sätt verka för spridning och popularisering av judo.

Kommentar

8 dan valideras av IJF efter rekommendation från EJU. Denna prövning initieras genom en ansökan från SJF.

5 POÄNGSÄTTNING I DE OLIKA MOMENTEN

5.1 Allmänt

Vid examinationen ska de ordinarie och adjungerade ledamöterna, utgående från sin kunskap och erfarenhet, och med dessa bestämmelser som stöd, fatta beslut om godkännande eller underkännande. Beslut fattas genom sedvanlig omröstning där RGKK:s ordförande har utslagsröst. Varje ledamot har rätt att reservera sig mot ett fattat beslut. Besluten ska protokollföras på sedvanligt vis.

5.2 Poängsättning

För att bli godkänd vid examen krävs en poängsumma på 12 poäng eller mer i moment 1-4 nedan. Poängen i vart och ett av momenten 1 (randori), 2 (kata) och 3 (waza) skall vara minst 1.

5.2.1. Poängsättning för Tävlingsinriktad examen (tävlande/domare)

Tabell 5.2.1. Poängsättning Tävlande/domare (totalt max 20 p)

Moment	0 poäng	1 poäng	2 poäng	3 poäng	4 poäng	5 poäng
1. Randori	Underkänd	Tveksamt	Nöjaktig	Godkänd	Mycket bra	Exceptionellt bra
2. Kata	Underkänd	Tveksamt	Nöjaktig	Godkänd	Mycket bra	Exceptionellt bra
3. Waza	Underkänd	Tveksamt	Nöjaktig	Godkänd	Mycket bra	Exceptionellt bra
4. Graderings-poäng	Denna poäng kan inte ges enligt detta examens-alternativ	Denna poäng kan inte ges enligt detta examens-alternativ	Denna poäng kan inte ges enligt detta examens-alternativ	Denna poäng kan inte ges enligt detta examens-alternativ	Mycket bra Deltagit och/eller dömt i sanktionerade tävlingar och samlat 20-39 p till 1 Dan 40-59 p till 2 Dan 60-79 p till 3 Dan 80-99 p till 4 Dan 100-119 p till 5 Dan	Exceptionellt bra Deltagit och/eller dömt i sanktionerade tävlingar och samlat mer än 40 p till 1 Dan 60 p till 2 Dan 80 p till 3 Dan 100 p till 4 Dan 120 p till 5 Dan

Kommentar

Examination enligt alternativ tävlande/domare är endast öppen för de som har samlat ihop tillräckligt med graderingspoäng för att ges minst poängen 4 enligt ovanstående tabell. **Dispens från detta ges inte.** Sökande som inte når upp till minimi gränsen för att få 4 poäng får avlägga teknisk examen istället. Eventuella graderingspoäng kan ge extrapoäng vid teknisk gradering.

Moment 1, 2, 3 och 4 är obligatoriska moment. Poängen 0 i moment 1-3 medför att sökande underkänns och kan inte beviljas högre dan-grad.

Hur graderingspoäng från tävlingar beräknas, anges i kapitel 4.4.

5.2.2. Poängsättning för Teknisk examen (tränare/övriga)

Tabell 5.2.2. Poängsättning teknisk examination (totalt max 20 p + 2 tilläggs-poäng)

Moment	0 poäng	1 poäng	2 poäng	3 poäng	4 poäng	5 poäng
1. Randori	Underkänd	Tveksamt	Nöjaktig	Godkänd	Mycket bra	Exceptionellt bra
2. Kata	Underkänd	Tveksamt	Nöjaktig	Godkänd	Mycket bra	Exceptionellt bra
3. Waza	Underkänd	Tveksamt	Nöjaktig	Godkänd	Mycket bra	Exceptionellt bra
4. Specialblock	Underkänd	Tveksamt	Nöjaktig	Godkänd	Mycket bra	Exceptionellt Bra
5. Tilläggs-poäng för erövrade graderings-poäng	Denna poäng kan inte ges enligt detta examens-alternativ	Deltagit och/eller dömt i sanktionerade tävlingar och samlat 1-9 p till 1 Dan 5-20 p till 2 Dan 10-29 p till 3 Dan 20-39 p till 4 Dan 30-49 p till 5 Dan	Deltagit och/eller dömt i sanktionerade tävlingar och samlat 10-19 p till 1 Dan 21-39 p till 2 Dan 30-59 p till 3 Dan 40-79 p till 4 Dan 50-99 p till 5 Dan	Denna poäng kan inte ges enligt detta examens-alternativ	Denna poäng kan inte ges enligt detta examens-alternativ	Denna poäng kan inte ges enligt detta examens-alternativ

Kommentar

Moment 1, 2, 3 och 4 är obligatoriska moment. Poängen 0 i dessa moment medför att sökande underkänns och kan inte beviljas högre dan-grad.

Poängen i moment 5 är en tilläggs-poäng för de som samlat en del graderings-poäng men som inte når upp till minimigränsen för tävlings/domarexaminationsalternativet. Den som inte når upp till lägsta gränsen för respektive grad eller helt saknar graderings-poäng får ingen tilläggs-poäng.

Hur graderings-poäng från tävlingar beräknas, anges i kapitel 4.4.

6 EXTRAORDINÄRA FALL

6.1 Tävlände i internationell elit

Personer med högst 5 *dan*, som tävlar i landslaget och når mycket goda resultat i internationella tävlingar (medalj på EM, VM eller OS), kan efter beslut från FS få en högre grad utan att behöva avlägga någon formell examen.

Kommentar

En sådan grad kan bara erhållas en gång per person och då bara i individuella tävlingar i shiai, eller per par i kata tävlingar.

Personer med 1 *kyû*, som blivit uttagna i landslaget för att delta i EM, VM eller OS, kan efter rekommendation från LLK och beslut av RGKK få graden 1 *dan* utan att behöva avlägga någon formell examen.

I dessa fall kan även reglerna om minsta väntetid mellan graderna få åsidosättas.

6.2 Medicinsk dispens och anpassat program

Personer som inte har full funktionsförmåga på grund av sjukdom, skador eller annat kan efter ansökan beviljas dispens från vissa moment eller få ett anpassat program.

6.2.1 Medicinsk dispens

Personer som p.g.a. kronisk sjukdom, bestående men efter skada, medfött handikapp e.d. är förhindrade att utföra något eller några moment som ingår i kraven för en sökt grad kan efter beslut av RGKK få dispens från att göra vissa moment. Detta innebär att sökande gör ett reducerat eller ändrat program. Till skillnad mot anpassat program finns inget krav på att något annat moment ersätter det moment som dispensen avser. Behov av medicinsk dispens ska styrkas genom uppvisande av läkarintyg om det inte är uppenbart obehövt.

Ansökan ska innehålla läkarintyg, samt en motivering till varför sökande önskar dispens.

6.2.2 Anpassat program

Personer som p.g.a. hög ålder, bestående besvär efter skada e.d. är förhindrade att utföra något eller några moment som ingår i kraven för en sökt grad kan efter beslut av RGKK få göra ett anpassat program där vissa moment byts ut mot andra moment exempelvis kan Kime no kata bytas ut mot Ju no kata för någon som på grund av en gammal knäskada har svårt att utföra Kime no kata.

Ansökan ska innehålla förslag på anpassat program.

Kommentar

Med hög ålder avses personer som uppnått ålder som motsvarar lägsta ålder för hedersgrad, 60 år, se punkt 6.3. Vid anpassat program där något moment byts ut behöver vanligen inte läkarintyg visas upp.

6.3 Hedersgrader

Som belöning för nedlagt arbete kan personer som har fyllt minst 60 år och som tränar judo regelbundet få en s.k. hedersgrad (HC, lat honoris causa- ”för hederns skull”) utan att avlägga någon formell examen.

1 dan HC kan erhållas av en person som innehaft 1 *kyû* i minst 20 år och som under många år gjort goda insatser för att befrämja judoverksamheten på lägst klubb/distriktsnivå.

2 dan HC eller högre kan erhållas av personer som, förutom det som anges i första stycket, under många år gjort goda insatser för att befrämja judoverksamheten på riksnivå.

För hedersgrader gäller särskilda väntetider som är längre än de ordinarie väntetiderna. Väntetiderna i dessa fall framgår av följande tabell:

Tabell 6.3 Väntetider för hedersgrader.

Sökt grad	Väntetid
1 Dan	20 år med 1 kyu
2 Dan	7 år med 1 Dan
3 Dan	8 år med 2 Dan
4 Dan	9 år med 3 Dan
5 Dan	10 år med 4Dan
6 Dan	15 år med 5 Dan
7 Dan	18 år med 6 Dan
8 Dan	21 år med 7 Dan

Väntetiderna ska tolkas som ”tjänstgöringstid”. För särskilt goda insatser kan det vara möjligt att korta av väntetiden med något år.

En och samma person kan erhålla en grad på detta vis vid endast ett tillfälle under sin judokarriär. Därutöver innebär också att en HC-grad är den slutgiltiga grad man kan erhålla. Ansökan om hedersgrad skall innehålla en utförlig meritförteckning (CV).

Kommentar

Väntetiden till 1 dan är längre än till 2 dan och högre grad p.g.a. behörighetskraven till 1 dan är på lägst klubb/distriktsnivå och till 2 dan och högre grad på riksnivå.

Vid sidan om de behörighets- och kunskapskrav som ställs för avancemang i graderna ställs även krav på kandidatens karaktär. Personer som i tal eller handling kan anses motarbeta eller skada SJF eller judon som sådan kan - oavsett andra förtjänster – inte tillåtas avancera i graderna. Kandidaten skall vara ett gott föredöme såväl på som utanför judomattan.

6.4 Möjlighet till justering av grad

Om det är uppenbart att en person med en viss grad har en kunskapsnivå som ligger betydligt över vad som kan anses vara normalt för graden kan det vara möjligt för RGKK att justera detta, antingen genom att erbjuda personen i fråga att få avlägga examensprov för *dan*-grad med kortare väntetid än vad som anges i kapitel 3.3, eller genom att erbjuda personen att genomföra en examen med innehåll som är anpassat till den personens särskilda kunskaper, eller genom att låta personen i fråga avancera två *dan*-grader vid ett och samma tillfälle.

Grund för detta kan vara:

- Exceptionellt goda tävlingsresultat.
- Exceptionellt goda allmänkunskaper i judo.
- Exceptionellt goda insatser som instruktör/tränare.
- Exceptionellt goda insatser som domare.

Sökande som erhållit *dan*-grad med sådana meriter som grund kan inte tillgodoräkna sig samma meriter vid flera examinationer. När man erhåller ny grad nollställs värdet av dessa faktorer i graderingshänseende.

Kommentar

Sökande som exempelvis vid en examination till 4 dan hade sidomeriter utöver det vanliga (t.ex. fått en internationell domarlicens) och det togs hänsyn till dessa (t.ex. genom förkortad väntetid) kan inte tillgodoräkna sig dessa sidomeriter vid flera examinationer. Det är perioden med väntetid mellan graderna som ligger till grund för vad som beaktas och vad sökande varit verksam med under denna tid som ska beaktas. Verksamheten skall i dessa fall normalt ha pågått under minst så lång tid som den minsta väntetiden som den sökta graden anger, räknat från den tidpunkt då den senaste graden erhöles.

Kommentar

Möjlighet att avancera två dan-grader vid ett och samma tillfälle bör tillämpas ytterst restriktivt och normalt endast för personer som innehar 1, 2 eller 3 Dan.

6.5 Särskild prövning

Personer som vill ha en ny grad, men som av någon anledning inte kan genomgå examination enligt kapitel 3, 4 och 5 i dessa bestämmelser, kan ansöka om särskild prövning.

Ansökan om särskild prövning ställs till RGKK. Förbundsstyrelsen fattar efter rekommendation från RGKK beslut om att bevilja eller avslå ansökan. En sådan ansökan ska göras i tillräckligt god tid för att kunna behandlas innan examinationen skall äga rum. Ansökan ska innehålla skäl för begäran om särskild prövning samt förslag på hur examinationen ska gå till.

Om inte speciella skäl finns ska examination med särskild prövning göras i samband med en vanlig examination som utlysts enligt kapitel 2.3.

Vid examination med särskild prövning som beviljats av FS skall Förbundsordföranden adjungeras till RGKK. Graden utfärdas då av FS och signeras av Förbundsordföranden.

Kommentar

Denna regel medger undantag från behörighetskraven i kapitel 3. Vidare tillåter regeln att den sökande själv föreslår vilka moment som skall ingå i examinationen.

6.6 Möjlighet för FS att utfärda grader vid särskilda tillfällen

Utöver vad dessa bestämmelser säger kan FS vid särskilda tillfällen utfärda grader åt dem som FS anser ha gjort sig förtjänta av det. FS kan i sådana fall göra valfria avsteg från dessa bestämmelser utan att först rådgöra med RGKK.

Kommentar

Exempel på sådana tillfällen kan vara när någon erhåller en internationell domarlicens, väljs till en styrelsepost i EJU eller IJF, eller på annat vis uppnår något utöver det vanliga. Andra exempel kan vara att FS i samband med ett jubileum eller annat större arrangemang på detta vis väljer att belöna någon som gjort goda insatser för svensk judo, men som av någon anledning inte vid det aktuella tillfället passar in under kategorin hedersgrader (se kap. 6.3).

6.7 Övrigt

Fall som inte täcks av dessa regler avgörs i samråd mellan RGKK och FS.

Bilaga 1

Allmänna judotekniska grundbegrepp

Examinanden bör kunna visa att han/hon förstått bland annat följande allmänna judotekniska grundbegrepp:

Rei, hälsning; även: etikett, artighet.

Shisei, kroppshållning; häri ingår **shizen-tai**, den naturliga kroppsställningen, respektive **jigo-tai**, försvarsställning.

Shintai, förflyttning framåt respektive bakåt; häri ingår gångarterna **ayumi-ashi**, vanligt sätt att gå, respektive **tsugi-ashi**, ett speciellt sätt att gå där en och samma fot alltid befinner sig före den andra.

Tai-sabaki, olika sätt att vända sig om, dels i syfte att komma in på en teknik, dels i syfte att undvika att bli utsatt för en teknik.

Kumikata, hur man håller i varandra; häri ingår framför allt grundformerna **ai-yotsu**, standardgrepp, respektive **kenka-yotsu**, motsatta grepp; högergrepp mot vänstergrepp. Man skall även känna till händernas basfunktioner:

hiki-te, draghanden; den hand som normalt håller i motpartens ärm, respektive

tsuri-te, lyft handen eller ”fiskehanden”; den hand som normalt håller i motpartens krage.

Kuzushi, olika sätt att bryta eller störa motpartens balans; häri ingår bl.a. **happô no kuzushi**, balansbrytning i åtta olika riktningar, samt **handô no kuzushi**, balansbrytning genom att framkalla och utnyttja en reaktion hos motparten.

Tsukuri, olika sätt att placera sig för att utföra ett kast, vanligen kallat ”ingång”.

Take, det moment i ett kast då motparten definitivt förlorar balansen och faller.

Zanshin, kontroll över situationen efter det att en teknik utförts.

Bilaga 2

Sanktionerade tävlingar

Sanktionerade tävlingar i grenen *shiai* är (2012):

Alla SM-tävlingar (Senior, U23, U21, U18, Öppna SM, Veteran-SM, Lag-SM), Alla zoncuper (Norr Cup, Syd Cup, Väst Cup), Södra Judo Open, National Cup, Budo Nord Cup, J-SWOP, Sörmlandsträffen och Högstadiecupen.

Sanktionerade tävlingar i grenen *kata*:

DM, SM, Nordiska Mästerskap, Nordiska Öppna Turnering, Europacup och Världscup samt EM och VM.